

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

COORDONAT
Ministerul Economiei

Dumitru ALAIBA, Ministru

„ 08 ” 12 2022

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări
nr. 12 din 19 decembrie 2022

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării

Anatolie TOPALĂ, Ministru

„ 17 ” 2023

STANDARD DE CALIFICARE

DOMENIUL GENERAL DE STUDII

041 Științe economice

DOMENIUL DE FORMARE
PROFESIONALĂ

0419 Merceologie și comerț

SPECIALIZARE

0419.1

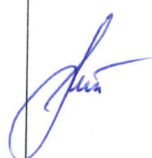
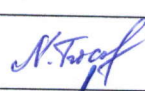
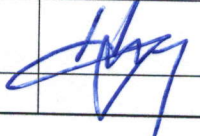
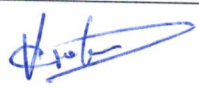

CALIFICAREA

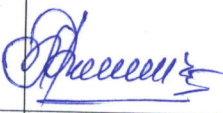

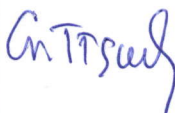
Master în Științe economice

NIVELUL CALIFICĂRII

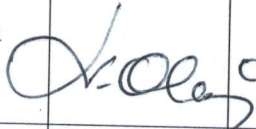

7 CNC

FIȘA DE VALIDARE A CONFORMITĂȚII

Nr d/o	Instituția, organizația, structura	Nume, prenume	Funcția, titlul științifico- didactic	Semnătura	Data
I. Membrii grupului de lucru pentru elaborarea Standardului de Calificare					
1.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Departamentul <i>Comerț, Turism și Alimentație publică,</i> Facultatea <i>Business și Administrarea Afacerilor</i>	CERNAVCA Mihail	Dr. în științe, conferențiar universitar		05.12.22
2.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Departamentul <i>Comerț, Turism și Alimentație publică,</i> Facultatea <i>Business și Administrarea Afacerilor</i>	FEDORCIUCOVA Svetlana	Dr. în științe, conferențiar universitar		05.12.22
3.	Universitatea Cooperatist- Comercială din Moldova Departamentul <i>Business, Marketing și Turism</i> Facultatea <i>Științe economice</i>	PITUȘCAN Feodosie	Dr. în științe economice, conferențiar universitar		05.12.22
4.	SA Supraten	TRICOLICI Nicolae	Director general		05.XII.22
5.	SA Camelia	ȚURCAN Valentin	Director general		05.XII.22
COMISIA DE VALIDARE A STANDARDULUI DE CALIFICARE					
Ministerul Economiei	CIOBANU Victor	consultant principal, Secția politici de dezvoltare a ÎMM comerț, Președintele Comisiei de validare		06.XII.22	
Ministerul Economiei	CĂȚER Grigore	Șef Direcție infrastructura calității și supravegherea pieței, membrul Comisiei de validare		08/12/22	

Universitatea Tehnică a Moldovei	GRUNZU Tatiana	dr. științe economice, conferențiar universitar, membrul Comisiei de validare		06.12.22.
Comitetul Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț Hoteluri și Restaurante din Moldova, Federația Sindicală a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS"	ROMANCIUC Diana	vicepreședinte al Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț Hoteluri și Restaurante din Moldova, Președinte al Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS", membrul Comisiei de validare		06.12.22
Asociația Investitorilor Străini (FIA)	Cristina TÎȘCUL	manager de proiect, membrul Comisiei de validare		06.12.2022

FIȘA DE CONSULTARE

Nr crt.	Instituția, organizația, structura	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific/gradul didactic	Semnătura	Data
1.	MOLDCOOP	NACU Victor	membru al Consiliului de Administrare MOLDCOOP, Președinte Consumcoop Peresecina		06.12.22
2.	Camera de Comerț și Industrie a RM	Nicolai Olarașu	Șef secție de consultanță în afaceri		06.12.22
3.	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor	Stroceac Natalia	Șef Direcție Relații cu Consumatorii și Mediul de Afaceri		06/12/22

FORMULARUL CALIFICĂRII

Descrierea calificării	<p>Calificarea <i>Master în Științe economice</i> în cadrul domeniului de formare profesională <i>Merceologie și comerț</i> este acordat specialistului cu studii superioare de nivel 7 CNC, care posedă competențe pentru activitatea în funcții de administrare a activității comerciale sau manageriale, cu referire la organizarea, coordonarea activităților de consultanță/consiliere și planificare strategică, evaluarea activității comerciale a unităților de comerț sau a unor subdiviziuni ale întreprinderii comerciale.</p> <p>Activitatea specialistului în <i>Merceologie și comerț</i> este orientată spre satisfacerea intereselor societății prin formarea gamei sortimentale și stocurilor de marfă calitativă care asigură nevoile umane și sociale, a diferitor categorii de consumatori.</p> <p>Atribuțiile de bază ale titularului calificării includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gestionarea activităților de elaborare și coordonarea elaborării politicii de dotare și amenajare a unității comerciale, de distribuire, informare, publicitate și amplasare a mărfurilor în sala comercială; - gestionarea activităților de elaborare și coordonarea elaborării politici sortimentale și formării stocului de marfă al întreprinderii comerciale; - managementul calității mărfurilor comercializate și asigurarea protecției consumatorilor.
Nivelul de calificare	7 CNC
Grup/Grupuri țintă	<ul style="list-style-type: none"> - Absolvenți ai programelor de studii superioare de licență, ciclul I; - prestatori de programe de educație și formare profesională; - angajatori; - alte părți interesate.
Tipul programului de formare profesională	<p>Program de învățământ superior de master, ciclul II:</p> <ul style="list-style-type: none"> - masterat științific; - masterat profesional.
Forma de organizare a studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - cu frecvență; - cu frecvență redusă; - la distanță.
Durata și volumul studiilor	<p>Durata studiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2,0 ani - 120 de credite de studii. <p>În cazul învățământului cu frecvență redusă și la distanță, durata programului de studii este mai mare cu 0,5 ani.</p>
Condiții de acces	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Nivelul minim necesar de studii:</i> studii superioare de licență, ciclul I. - <i>Acte de studii pentru acces:</i> - Diplomă de studii superioare de licență și Supliment descriptiv conform Europass; - alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.
Stagii de practică	Practică de specialitate/master. Volumul stagiilor de practică trebuie să corespundă cadrului normativ.
Actul de studii titlul/calificarea atribuită	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de studii superioare de master și Supliment descriptiv conform Europass; - Titlul: Master în Științe economice
Dezvoltarea profesională/proiectarea carierei	<ul style="list-style-type: none"> - Angajarea în câmpul muncii conform calificării atribuite. - Continuarea studiilor la învățământ superior de doctorat, ciclul III (nivel 8 CNC). - programe de doctorat în alte domenii; - programe de formare continuă pe tot parcursul vieții.
Oportunități de	122104. Director/directoare de întreprindere micro-, mică (fără ierarhie managerială) în

angajare în câmpul muncii	domeniul vânzări și marketing 122111 Șef/șefă departament în domeniul vânzărilor și marketingului 142002 Conducători de unități din domeniul comerțului 235210 Profesor/profesoară în învățământul special
Cerințe legale specifice	Apt de muncă din punct de vedere fizic și psihic. Nu sunt alte cerințe legale speciale care limitează obținerea calificării de către persoanele care îndeplinesc condițiile de acces stipulate mai sus.

LISTA OCUPAȚIILOR TIPICE

Programul de studii	Ocupații tipice¹ conform CORM (006-2021)	Ocupații tipice conform ESCO 08²	Ocupații tipice conform ISCO-08³	Alte clasificări relevante CAEM/ISIC/OMC
0419.1 Merceologie și comerț	122104. Director/directoare de întreprindere micro-, mică (fără ierarhie managerială) în domeniul vânzări și marketing 122111. Șef/șefă departament în domeniul vânzărilor și marketingului 122112. Șef/șefă direcție în domeniul vânzărilor și marketingului 122113. Șef/șefă secție în domeniul vânzărilor și marketingului 122114. Șef/șefă serviciu în domeniul vânzărilor și marketingului 122307. Șef/șefă laborator în domeniul cercetării și inovării 142004. Director/directoare de întreprindere micro-, mică (fără ierarhie managerială) în domeniul comerțului 142005. Manager (șef/șefă) în comerț 142007. Șef/șefă laborator în comerț 142008. Șef/șefă secție în comerț 142009. Șef/șefă serviciu în comerț	1221 Conducători în domeniul vânzări și marketing 1324 Conducători de unități din domeniul aprovizionării și desfacerii de mărfuri 2433 Specialiști în vânzarea de produse tehnice și medicale (exclusiv TIC) 2434 Specialiști în vânzarea produselor de tehnologia informației și comunicațiilor	11 Chef Executives, Senior Officials and Legislators 12 Administrative and Commercial Managers 24 Business and Administration Professionals 26 Legal, Social and Cultural Professionals	46.1 Activități de intermediere în comerțul cu ridicata 47.1 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate 47.7 Comerț cu amănuntul al altor bunuri, în magazine specializate 52.10 Depozitari 73.20 Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice 82.30 Activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)	CT1. Dezvoltarea personală și profesională continuă. CT2. Manifestarea agilității. CT3. Manifestarea autonomiei și responsabilității în luarea deciziilor. CT4. Comunicarea, colaborarea și lucru în echipă. CT5. Aplicarea competențelor tehnice, funcționale și tehnologice.
COMPETENȚELE GENERALE (sectoriale/transsectoriale) (CG)	CG1. Utilizarea conceptelor și teoriilor economice fundamentale pentru formularea și înaintarea de ipoteze privind comportamentul economic și a efectelor acestuia. CG2. Elaborarea și implementarea de strategii în vederea asigurării unei dezvoltări durabile. CG3. Aplicarea metodelor de cercetare și analiză în vederea fundamentării și propunerii de soluții pentru probleme economice concrete. CG4. Organizarea activității conform cadrului juridic specific domeniului de activitate.
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	CP1. Aplicarea elementelor sistemului de management al calității totale a mărfurilor. CP2. Asigurarea calității mărfurilor. CP3. Estimarea calității mărfurilor. CP4. Organizarea managementului gamei sortimentale a mărfurilor. CP5. Gestionarea proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț. CP6. Administrarea relațiilor cu furnizorii și partenerii de afaceri. CP7. Administrarea relațiilor cu consumatorii. CP8. Realizarea expertizei merceologice CP9. Identificarea mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate.

**TRANSPUNEREA COMPETENȚELOR
DIN STANDARDULUI DE COMPETENȚĂ ÎN REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII**

Aria de competență profesională	Competențe conform standardului de competență	Rezultate ale învățării <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>	Module/discipline ce conduc la formarea de competențe profesionale
1. Managementul calității și categoriilor marfare	<p>CP1. Aplicarea elementelor sistemului de management al calității totale a mărfurilor</p> <p>CP2. Asigurarea calității mărfurilor.</p> <p>CP3. Estimarea calității mărfurilor.</p> <p>CP4. Organizarea managementului gamei sortimentale a mărfurilor</p>	<p>1. aplica elementele sistemului de management al calității totale a mărfurilor.</p> <p>2. utiliza metode și tehnici care asigură calitatea mărfurilor în comerț</p> <p>3. estima calitatea mărfurilor comercializate de întreprinderea de comerț.</p> <p>4. aplica managementul sortimentului pentru diferite categorii marfare.</p>	<p>Managementul calității</p> <p>Management siguranței alimentului</p> <p>Managementul sortimentului de mărfuri</p> <p>Nutriția rațională și asigurarea inofensivității alimentelor</p> <p>Stagiu de practică</p> <p>Identificarea falsificărilor mărfurilor și protecția consumatorilor</p>
2. Managementul activității întreprinderii comerciale	<p>CP5. Gestionarea proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț.</p> <p>CP6. Administrarea relațiilor cu furnizorii și partenerii de afaceri.</p> <p>CP7. Administrarea relațiilor cu consumatorii</p>	<p>5.expune metode și tehnici de gestionare a proceselor comercial-tehnologice</p> <p>6. demonstrează tehnici eficiente de comunicare pentru a stabili relații cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri</p> <p>7.expune metode și tehnici moderne de protecție a drepturilor consumatorilor</p>	<p>Managementul calității mărfurilor</p> <p>Tehnici de negociere în afaceri</p> <p>Managementul resurselor umane</p> <p>Tehnologii informaționale în sisteme logistice</p> <p>Procedee și tehnici de plasare a mărfurilor pe piață</p> <p>Dreptul comercial internațional</p> <p>Tehnici promoționale</p> <p>Comerțul electronic</p> <p>Tehnologii de comercializare a mărfurilor</p> <p>Audit etico-economic în businessul contemporan</p> <p>Identificarea falsificărilor mărfurilor și protecția consumatorilor</p>
3.Expertiza mărfurilor	<p>CP8. Realizarea expertizei merceologice.</p> <p>CP9. Identificarea mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate</p>	<p>8. efectua expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitativ-calitative a loturilor marfare</p> <p>9. efectua expertiza mărfurilor falsificate, contaminate, recondiționate și determina gradul de poluare a produselor alimentare în expertiza merceologica</p>	<p>Procedee și tehnici de plasare a mărfurilor pe piață</p> <p>Organizarea activității vamale</p> <p>Managementul calității</p> <p>Tehnici vamale</p> <p>Expertiza mărfurilor în vamă</p> <p>Determinarea valorii în vamă</p> <p>Identificarea falsificărilor mărfurilor și protecția consumatorilor</p>

DETALIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII CORESPUNZĂTOR COMPETENȚELOR PROFESIONALE ÎN TERMENI DE CUNOȘTINȚE, APTITUDINI, RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE ȘI STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ NECESAR DE ATINS/DEMONSTRAT

COMPETENȚA PROFESIONALĂ			Nivel minim de competență necesar de atins/demonstrat
REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII			
CUNOȘTINȚE (K)	APTITUDINI (S)	RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE (RA)	
CP1. Aplicarea elementelor sistemului de management al calității totale a mărfurilor			
Rezultatul învățării 1: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate aplica elementele sistemului de management al calității totale a mărfurilor</i>			
K1. Planificarea calității produselor și serviciilor. K2. Controlul calității produselor și serviciilor. K3. Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor.	S1. Identifică obiectivele sistemului de management al calității totale a mărfurilor. S2. Identifică necesitățile clienților. S3. Efectuează controlul calității produselor și serviciilor. S4. Monitorizează procesul de îmbunătățire a calității produselor și serviciilor.	Absolventul autonom identifică și este responsabil de aplicarea sistemului de management al calității totale a mărfurilor comercializate de întreprinderea comercială.	Absolventul identifică elementele sistemului de management al calității totale a mărfurilor comercializate de întreprinderea comercială.
CP2. Asigurarea calității mărfurilor			
Rezultatul învățării 2: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate utiliza metode și tehnici care asigură calitatea mărfurilor în comerț</i>			
K1. Metode organoleptice de determinare a calității mărfurilor K2. Metode fizico-chimice de determinare a calității mărfurilor (de laborator)	S1. Identifică și monitorizează calitatea mărfurilor comercializate de unitatea de comerț prin metode organoleptice. S2. Identifică și monitorizează calitatea mărfurilor comercializate de unitatea de comerț prin metode fizico-chimice .	Absolventul autonom analizează conceptele calității mărfurilor și este responsabil de corespunderea lor cu documentele normative și legislative cu referire la calitatea mărfurilor.	Absolventul determină conceptele calității și reglementările normative și legislative în domeniul calității mărfurilor
CP3. Estimarea calității mărfurilor			
Rezultatul învățării 3: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate estima calitatea mărfurilor comercializate de întreprinderea de comerț</i>			
K1. Tehnici de analiză și estimare a calității mărfurilor prin metoda valorii absolute. K2. Tehnici de analiză și estimare a calității mărfurilor prin metoda punctajului general.	S1. Estimează calitatea mărfurilor prin metoda valorii absolute. S2. Estimează calitatea mărfurilor prin metoda punctajului general.	Absolventul autonom identifică și determină tehnici de analiză și estimare a calității și este responsabil de calitatea mărfurilor comercializate în unitatea comercială.	Absolventul identifică și utilizează tehnici de analiză și estimare a calității mărfurilor.
CP4. Organizarea managementului gamei sortimentale a mărfurilor			
Rezultatul învățării 4: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate aplica managementul gamei sortimentale pentru diferite categorii marfă</i>			

K1. Metode de management al gamei sortimentale pentru diferite categorii marfare K2. Particularitățile de analiză a gamei sortimentale a mărfurilor prin metoda A,B,C	S1. Analizează și aplică managementul gamei sortimentale pentru diferite categorii marfare. S2. Analizează gama sortimentală a mărfurilor prin metoda A,B,C.	Absolventul autonom analizează și aplică managementul gamei sortimentale și este responsabil de respectarea gamei sortimentale în unitatea comercială.	Absolventul analizează și aplică managementul gamei sortimentale
CP5. Gestionarea proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț			
Rezultatul învățării 5: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate expune metode și tehnici de gestionare a proceselor comercial-tehnologice</i>			
K1. Metode de gestionare a proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț. K2. Metode de gestionare a riscurilor comerciale și de atenuare a acestora.	S1. Identifică și gestionează procesele comerciale și tehnologice. S2. Identifică și gestionează riscurile comerciale și metodele de atenuare a acestora.	Absolventul autonom gestionează procesele comerciale și tehnologice și este responsabil de prevenirea și atenuarea riscurilor în unitățile de comerț.	Absolventul aplică procesele comerciale și tehnologice în unitățile de comerț.
CP6. Administrarea relațiilor cu furnizorii și partenerii de afaceri			
Rezultatul învățării 6: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate demonstra tehnici eficiente de comunicare pentru a stabili relații cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri</i>			
K1. Tehnici de stabilire a relațiilor cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri. K2. Tehnici de organizare și reglementare a rapoartelor comerciale.	S1. Identifică și stabilește relații cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri. S2. Organizează și reglementează rapoartele comerciale cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri.	Absolventul autonom identifică și stabilește relații cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri și este responsabil de utilizarea tehnicilor eficiente de comunicare.	Absolventul stabilește relații cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri.
CP7. Administrarea relațiilor cu consumatorii			
Rezultatul învățării 7: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate expune metode și tehnici moderne de protecție a drepturilor consumatorilor</i>			
K1. Metode de organizare a procesului de protecție a drepturilor consumatorilor. K2. Acte legislative ce reglementează protecția consumatorilor.	S1. Identifică și organizează procesul de protecție a drepturilor consumatorilor. S2. Analizează și implementează actele legislative care reglementează protecția consumatorilor.	Absolventul autonom identifică și este responsabil de organizarea protecției drepturilor consumatorilor	Absolventul organizează procesul de protecție a drepturilor consumatorilor
CP8. Realizarea expertizei merceologice			
Rezultatul învățării 8: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate efectua expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitativ-calitative a loturilor marfare</i>			
K1. Tehnici de efectuare a expertizei	S1. Examinează și efectuează expertiza	Absolventul autonom	Absolventul efectuează

merceologice extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitative a loturilor marfare. K2. Tehnici de efectuare a expertizei merceologice extrajudiciară și judiciară a calității loturilor marfare.	merceologică extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitative a loturilor marfare. S2. Examinează și efectuează expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară a calității loturilor marfare.	efectuează expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară și este responsabil de reducerea pierderilor cantitative și calitative a loturilor marfare.	expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară.
CP9. Identificarea mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate			
Rezultatul învățării 9: <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate efectua expertiza mărfurilor falsificate, contaminate, recondiționate și determina gradul real de poluare a produselor alimentare in expertiza merceologica</i>			
K1. Tehnici de efectuare a expertizei mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate. K2. Tehnici de determinare a gradului de poluare a produselor alimentare.	S1. Identifică și efectuează expertiza mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate. S2. Identifică și determină gradul de poluare a produselor alimentare.	Absolventul identifică autonom și este responsabil de efectuarea expertiza mărfurilor falsificate, contaminate, recondiționate și determinarea gradul de poluare a produselor alimentare	Absolventul efectuează expertiza mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate.

CERINȚE ȘI CRITERII DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII PENTRU ATRIBUIREA CALIFICĂRII

1. Cerințe generale

Nr d/o	CERINȚE	DESCRIPTORI
1.	Condiții de admitere pentru evaluare finală	La susținerea tezei/proiectului de master se admit studenții care au realizat planul de studii și au acumulat numărul de credite prevăzut de program
2.	Forma de evaluare finală a rezultatelor învățării	Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/proiectului de master. Forma de evaluare finală a studiilor superioare de master se stabilește de senatul instituției de învățământ superior.
3.	Condiții organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării	Instituțiile de învățământ superior elaborează și aplică reglementări proprii de elaborare, susținere și evaluarea a tezei/proiectului de master în conformitate cu cadrul normativ.
4.	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare	Cerințele față de componența nominală și atribuțiile Comisiilor de master, față de modalitățile și instrumentele de evaluare aplicate se stabilesc prin regulamente interne și trebuie să fie în concordanță cu cadrul normativ.
5.	Cerințe generale față de evaluatori	Cerințele generale privind numărul și competențele evaluatorilor se stabilesc prin regulamente instituționale în strictă corespundere cu cadrul normativ.
6.	Cerințe normative privind certificarea calificării	Atribuirea calificării se face de către Comisia de evaluare a tezelor/proiectelor de master în strictă corespundere cu cadrul normativ și regulamentele instituționale. Absolventului i se eliberează Diploma de „Master în Științe economice” cu suplimentul la diplomă.

2. Formele de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării.

Evaluarea finală a rezultatelor învățării se organizează de către instituțiile de învățământ superior care dețin acreditare la programul pentru care se organizează și se desfășoară evaluarea calificării.

În baza autonomiei universitare și cu asumarea responsabilității publice, instituțiile de învățământ superior elaborează și aplică regulamente și proceduri proprii de elaborare și organizare a susținerii tezei/proiectului de master, cerințele concrete fiind stabilite de către departamentul/catedra de profil din instituția de învățământ organizatoare de studii superioare de master și stipulate în regulamentele instituționale aprobate de senat; susținerea tezei/proiectului se organizează în sălile de studii sau laboratoare special amenajate în acest scop; instituția trebuie să asigure acces și condiții adecvate pentru candidații admiși la evaluarea finală, inclusiv cu CES.

Prin proba Teza/proiectul de master, se vor evalua următoarele rezultate ale învățării:

Nr. d/o	Rezultate ale învățării
	Absolventul poate:
1	aplica elementele sistemului de management al calității totale a mărfurilor.
2.	asigura calitatea mărfurilor comercializate de întreprinderea de comerț.
3.	estima calitatea mărfurilor comercializate de întreprinderea de comerț.
4.	aplica managementul sortimentului pentru diferite categorii marfare.
5.	expune metode și tehnici de gestionare a proceselor comercial-tehnologice
6.	caracteriza tehnici eficiente de comunicare pentru a stabili relații cu potențialii furnizori și parteneri

	de afaceri
7.	expune metode și tehnici moderne de protecție a drepturilor consumatorilor
8.	efectua expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitativ-calitative a loturilor marfare.
9.	efectua expertiza mărfurilor falsificate, contaminate, recondiționate și determina gradul de poluare a produselor alimentare în expertiza merceologica.

3. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ.

Proba de susținere a tezei de master

Lista temelor pentru tezele de master este elaborată de catedra/ / departamentul de profil și este anunțată la timp studenților. Fiecare instituție de învățământ superior elaborează un Ghid instituțional unde reflectă etapele de elaborare și susținere a tezei de master, de rând cu criteriile de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării, candidații urmând să acumuleze minim 40% din punctajul prevăzut de barem.

4. CRITERIILE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCRIPTORII DE NOTE

Descriptorii de note sunt aplicați pentru stabilirea nivelului rezultatelor învățării demonstrate de către candidat prin teza/proiectul de master. Descriptorii explică semnificația notei acordate candidatului pentru prezentarea produselor specificate în conținutul lucrării. Descriptorii de nivel se aplică de către Comisia pentru evaluarea tezelor/proiectelor de master în procesul de stabilire a notei alocate corespunzător nivelului de realizare a sarcinii.

Nota finală la Teza/proiectul de master se va calcula ținând cont de ponderea fiecărui criteriu de evaluare, specificate în tabelul de mai jos.

Criterii de evaluare	Descriptori				Ponderea criteriului de evaluare în nota finală alocată candidatului la teza de master
	Nivel maxim (nota 10-9,00)	Nivel mediu (nota 8,99-7,00)	Nivel minim (nota 6,99-5,00)	Nivel insuficient (nota <5,00)	
1	2	3	4	5	6
PREZENTAREA PROIECTULUI					
Calitatea/complexitatea metodologiei cercetării	Metodologia aplicată este relevantă	Metodologia aplicată este adecvată scopului	Metodologia aplicată este generală, fără aspecte concrete	Metodologia aplicată este inadecvată	0,1
Calitatea fundamentării științifice	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică și interpretativă a autorului este bună.	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică și interpretativă a autorului este suficient de bună.	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică și interpretativă a autorului este generală, fără aspecte concrete.	Procesarea și analiza teoretică prezentată denotă lipsă de implicare critică și interpretativă a autorului.	0,2
Relevanța practică a cercetării	Relevanța practică a cercetării corelează complet cu partea teoretică,	Relevanța practică a cercetării corelează complet cu partea	Relevanța practică a cercetării corelează parțial cu partea teoretică, vizează	Relevanța practică a cercetării nu corelează cu partea teoretică, nu	0,2

Standard de calificare: *Master în Științe economice, nivelul 7 CNC*

Domeniul de formare profesională: *0419 Merceologie și comerț*

Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 143 din 17.02.2023

	vizează probleme noi identificate specifice domeniului.	teoretică, vizează probleme specifice domeniului.	probleme ale domeniului deja soluționate.	vizează probleme specifice domeniului.	
Realizarea obiectivelor cercetării	Obiectivele cercetării au fost atinse la 100%.	Obiectivele cercetării au fost atinse la 80%.	Obiectivele cercetării au fost atinse la 50-60%.	Obiectivele cercetării au fost atinse în proporție de mai puțin de 50%.	0,2
Calitatea (lizibilitatea) grafică și elocvența prezentării; corectitudinea și promptitudinea răspunsurilor.	Lucrarea este prezentată într-un mod clar și coerent; Răspunde prompt și corect la toate întrebările adresate.	Lucrarea este prezentată în mare parte într-un mod clar și coerent; Răspunde corect la 70-80% din întrebările adresate.	Lucrarea este prezentată în fond clar, fără coerență în expunere; Răspunde după o pauză la 40% din întrebările adresate.	Lucrarea este prezentată fără coerență în expunere; Răspunde după o pauză la mai puțin de 40% din întrebările adresate.	0,3

*Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale este aprobată de senatul instituției de învățământ superior, la propunerea facultății care organizează programul de master respectiv și este inclusă în Ghidul instituțional.

5. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII.

Pentru evaluarea corespunzătoare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării vor fi preconizate diferite categorii de resurse, specificate în tabelul ce urmează:

Categorii de resurse	Specificare
Documente instituționale, care vizează organizarea și realizarea evaluării rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Regulamente interne, proceduri etc.
Resurse curriculare, educaționale	Curriculum la disciplină, Fișă a disciplinei, Ghid de elaborare și evaluare a tezei/proiectului de master; acces la alte resurse disponibile relevante
Resurse umane	Conducător/mentor pentru elaborarea tezei/proiectului – cadre didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice; - Comisii de evaluare a tezelor/proiectelor de master constituite conform cadrului normativ și a regulamentelor instituționale. - Personal auxiliar pentru organizarea bunei desfășurări a evaluării rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării (personal auxiliar din cadrul subdiviziunilor instituției, unde va fi realizată evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării: prodecani, laboranți, secretariat, tehnicieni etc.)

Resurse digitale	<ul style="list-style-type: none"> - instrumente digitale pentru informarea în privința probelor de evaluare: dată și oră; conținut; cerințe suplimentare sau specifice, dacă este cazul); - calendare automate; - formate ”templates” prestabilite cu completare automată; - softuri profesionale pentru demonstrarea unor rezultate ale învățării; - aplicații de evaluare în cadrul platformelor educaționale, dacă este cazul.
Spații corespunzătoare cu dotările necesare pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Săli/laboratoare dotate cu mobilier, echipamentele, materialele necesare prezentării, comunicării și evaluării rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării cu acces pentru candidații admiși la evaluarea finală, inclusiv cu CES.
Resurse financiare	Resurse pentru remunerarea muncii membrilor comisiei de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării

ASIGURAREA CALITĂȚII STANDARDULUI DE CALIFICARE

ETAPE	DESCRIPTORI/DOVEZI
Inițierea procesului de elaborare a standardului de calificare	<p><i>Ministerul Educației și Cercetării</i>, în cadrul Proiectului „Învățământul superior din Moldova” (Moldovan Hight Education), finanțat de Banca Mondială, au inițiat procesul de elaborare a standardului de calificare.</p> <p>MEC, prin ordinul nr. 1638 din 13.12.2021 Cu privire la constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare, a dispus elaborarea standardelor de calificare pentru domeniul general de studiu 0419 <i>Merceologie și comerț</i>.</p> <p>Standardul de calificare a fost avizat de MOLDCOOP, Camera de Comerț și Industrie a RM, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>
Elaborarea standardului de calificare	<p>La baza elaborării standardului de calificare este standardul de competență pentru calificarea <i>Master în Științe economice</i> în domeniul de formare profesională <i>Merceologie și comerț</i>, aprobat de reprezentanții Ministerului Economiei, Universității Tehnice a Moldovei, Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț, Hoteluri și Restaurante din Moldova, Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova ”SINDLUCAS”, Asociația Investitorilor Străini (FIA).</p> <p>Standardul de competență este parte integrantă a Standardului de calificare și este prezentat în Anexă.</p> <p>La elaborarea Standardului de calificare au participat cadre științifico-didactice de la Facultatea Business și Administrarea Afacerilor ASEM, Departamentul Comerț, Turism și Alimentație Publică; Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, precum și specialiști din domeniul afacerilor SA Supraten, SA Camelia.</p> <p>Standardul de calificare a fost coordonat cu MOLDCOOP, Camera de Comerț și Industrie a RM, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.</p>
Validarea	Standardul de calificare a fost validat de către Comisia de validare constituită din reprezentanții Ministerului Economiei, Universității Tehnice a Moldovei, Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț, Hoteluri și Restaurante din Moldova, Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de

Standard de calificare: *Master în Științe economice*, nivelul 7 CNC

Domeniul de formare profesională: *0419 Merceologie și comerț*

Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 143 din 17.02.2023

	Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS", Asociația Investitorilor Străini (FIA). - Avizul Comisiei de validare din 20.12.2022.
Implementarea	- Revizuirea și adaptarea Planului de învățământ și Curricula disciplinelor pentru programul de studii <i>superioare de master, în domeniul de formare profesională Merceologie și comerț</i> , conform cerințelor standardului de calificare. - Organizarea și desfășurarea evaluării finale a absolvenților programului de studii superioare de master în scopul acordării calificării <i>master în Științe economice</i> , în temeiul rezultatelor învățării ale standardului de calificare.
Mecanisme de feedback și de îmbunătățire continuă a calității	Fiecare instituție își va elabora mecanisme proprii de feedback și îmbunătățire a calității, fiind recomandate: - menținerea relațiilor cu absolvenții; - efectuarea sondajelor de opinii; - organizarea periodică a unor platforme de discuții cu reprezentanți ai pieței muncii și ai asociațiilor profesionale; - monitorizarea reușitei studenților pe parcursul studiilor și la susținerea tezei de master; - monitorizarea angajării absolvenților în câmpul muncii imediat după absolvire și pe parcursul primului an; - revizuirea periodică și adaptarea curriculumului universitar la schimbările doctrinale, ajustarea la modificările cadrului normativ, implementarea celor mai bune practici în domeniu. - revizuirea standardului de calificare corespunzător actualizării standardului de competență, implementarea pe piața muncii a tehnologiilor avansate și armonizarea politicilor naționale cu cele europene în scopul îmbunătățirii flexibilității forței de muncă.
Asigurarea transparenței	Standardul de calificare va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării și înscris în Registrul național al calificărilor.

STANDARD DE COMPETENȚĂ

Master în Științe Economice
Nivel 7 CNC

Domeniul de formare profesională:
0419. Merceologie și comerț

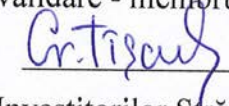
Comisia de
validare a
standardului de
competență

 Victor CIOBANU, consultant principal, Secția politici de dezvoltare a IMM și comerț, Ministerul Economiei –
Președintele Comisiei de validare

 Grigore CATER, Șef Direcție infrastructura calității și supravegherea pieței, Ministerul Economiei –
membrul Comisiei de validare

 Tatiana GRUNZU, dr. științe economice,
conferențiar universitar, Universitatea Tehnică a Moldovei
– membrul Comisiei de validare

 Diana ROMANCIUC, vicepreședinte al Comitetului Sectorial pentru Formarea Profesională în Comerț, Hoteluri și Restaurante din Moldova, Președinte al Federației Sindicale a Lucrătorilor din Comerț, Alimentație Publică, Cooperatie de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova "SINDLUCAS" - membrul Comisiei de validare - membrul Comisiei de validare

 Cristina TÎȘCUL, manager de proiect, Asociația Investitorilor Străini (FIA) – membrul Comisiei de validare

„ 20 ” 11 2022

Standardul de competențe profesionale se aplică la elaborarea fișelor de post, evaluarea competențelor și performanțelor angajaților, dezvoltarea standardelor de calificare și la proiectarea programelor de studii pentru domeniul de formare profesională **0419. Merceologie și comerț**, programele de studii superioare masterat.

INFORMAȚII GENERALE

1.1. Informații privind elaborarea și aprobarea standardului de competență	
Standardul de competențe profesionale a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat prin OMEC nr. 1638 din 13.12. 2021	Cernavca Mihail , dr. în științe tehnice, conferențiar universitar, Departamentul Comerț, Turism și Alimentație Publică, Facultatea Business și Administrarea Afacerilor, Academia de Studii Economice din Moldova Fedorciucova Svetlana , dr. în științe tehnice, conferențiar universitar, Departamentul Comerț, Turism și Alimentație Publică, Facultatea Business și Administrarea Afacerilor, Academia de Studii Economice din Moldova Pitușcan Feodosii , dr. în economie, conferențiar universitar, șef departament <i>Marketing, merceologie și Tehnologii alimentare</i> , Facultatea Științe economice, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova Tricolici Nicolai , SA SUPRATEN, director general Țurcan Valentin , SA CAMELIA, director general
Perioada elaborării	03.01.2022 – 29.07.2022
Standardul de competență a fost consultat cu)	MOLDCOOP - Nacu Victor , membru al Consiliului de Administrare MOLDCOOP, Președinte Consumcoop Peresecina Camera de Comerț și Industrie a RM - Nicolai Olarașu , șef secție de consultanță în afaceri ISSPNPC - Stroceac Natalia , șef Direcție Relații cu consumatorii și mediul de afaceri
Standardul de competență validat și aprobat de Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Economiei nr. 94 din 05.10. 2022	Procesul/procesele verbale de evaluare, validare a Standardului de competență, nivel 7 CNC nr. 1 din 20.11. 2022 (se anexează)
Data aprobării Comisiei de validare	05.10.2022
Standardul de competențe profesionale este valabil până la	05.10.2027

1.2. INFORMAȚII PRIVIND CORELAREA CU CLASIFICATOARELE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

1.2.1. CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATORILOR PIETEI MUNCII

Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova CORM (006-2021) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129475&language=ro	Clasificarea europeană a aptitudinilor /competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO 08) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation_main#overlayspin	Clasificarea internațională Standard al Ocupațiilor (ISCO 08) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf
122 Conducători în domeniul vânzări, marketing și dezvoltare 132 Conducători din industria prelucrătoare, extractivă construcții și în domeniul aprovizionării și desfacerii de mărfuri 142 Conducători de unități din domeniul comerțului 243 Specialiști în vânzări, marketing și relații publice	122 Conducători în domeniul vânzări, marketing și dezvoltare 132 Conducători din industria prelucrătoare, extractivă, construcții și în domeniul aprovizionării și desfacerii de mărfuri 142 Conducători de unități din domeniul comerțului 243 Specialiști în vânzări, marketing și relații publice	46.1 Activități de intermediere în comerțul cu ridicata 47.1 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate 47.7 Comerț cu amănuntul al altor bunuri, în magazine specializate

1.2.2. CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATORULUI ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Clasificatorul activităților economice din Republica Moldova CAEM (rev.2) http://www.justice.gov.md/file/Centrul%20de%20armonizare%20a%20legislatiei/Baza%20de%20date/Materiale%20009/Acte/P%20CAEM,%20Rev.%202/Proiectul%20CAEM%20Rev.%202.PDF	Clasificarea Statistică a Activităților Economice din Comunitatea Europeană (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) NACE Rev. 2 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-ra-07-015	Clasificarea Internațională Industrială Standard a tuturor Activităților Economice (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, ISIC Rev 4) https://unstats.un.org/unsd/classifications/Econ/Download/In%20Text/ISIC_Rev_4_publication_English.pdf
45.20 Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor 70.10 Activități ale direcțiilor administrative centralizate 70.22 Activități de consultanță pentru afaceri și management 94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale 94.12 Activități ale organizațiilor profesionale	45.20. Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 70.10 Activities of head offices 70.22. Business and other management consultancy 84.13 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses 94.11 Activities of business and employers membership organisations 94.12 Activities of professional membership organisations	4520. Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 7010. Activities of head offices 7020. Management consultancy activities 8413 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses 94.11 Activities of business and employers membership organisations 9412 Activities of professional membership organizations

1.2.3. CORELAREA CALIFICĂRII CONFORM CLASIFICATOARELOR EDUCAȚIONALE		
Nomenclatorul domeniilor de formare profesională https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro	Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED - 2011) https://mecc.gov.md/ro/content/clasificarea-internationala-standard-educatiei-isced-2011-0	Clasificarea domeniilor educației și formării profesionale (ISCED-F-2013) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf
04. Business, administrare și drept 041. Științe economice 0419. Merceologie și comerț	Învățământ superior de masterat, ciclul II, nivelul 7 ISCED	04 Business, administration and law 041 Business and administration 0419 Commodity and trade
Nivel de competență, Conform ISCO-08	4	
Cadrul National al calificărilor din Republica Moldova	Nivel 7 CNC	
Referire la Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Echivalent nivel 7 EQF	
Ocupații tipice		
Ocupații tipice (CORM)	Ocupații tipice (ESCO)	
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/isco/C2146#:~:text=Narrower%20occupations	
122104. Director/directoare de întreprindere micro-, mică (fără ierarhie managerială) în domeniul vânzări și marketing 122111 Șef/șefă departament în domeniul vânzărilor și marketingului 142002 Conducători de unități din domeniul comerțului 235210 Profesor/profesoară în învățământul special	1221.4 director comercial 1324.8 manager aprovizionare 1420.3 manager conturi de vânzări 1420.5 manager supermarket 1420.2 manager departament vânzare cu amănuntul 1420.6 manager comercial regional 1420.4 manager magazin 1420.1 manager magazin universal	
Specializări/opțiuni (cluster de ocupații)		
Tendențe și preocupări de viitor în domeniul de formare profesională https://sk.skolkovo.ru/storage/file_storage/4b954252-7c3d-4975-94e3-910612e77464/SKOLKOVO_SEDeC_Atlas_2_0.pdf https://www.ecec.net/fileadmin/pdf/ECEC-Code-of-Conduct.pdf	Transformare majoră a proceselor de producție prin unificarea tehnologiilor digitale și a internetului cu industria convențională specifică Industriei 4.0 va facilita integrarea diverselor tehnologii manifestate prin: <ul style="list-style-type: none"> - robotica avansată a proceselor; - cloud computing; - realitatea augmentată; - aplicarea inteligenței artificiale (IA); - analiza datelor (inclusiv Big Data); - digitalizarea proceselor; - învățarea automată etc. <p>În aceste contexte va crește cererea pentru o serie de competențe, abilități și atitudini noi, inclusiv la nivel de gestiune a proceselor și entităților care vor fi utilizate în medii rapid schimbătoare, incerte și volatile. Iar conceptul de sustenabilitate va fi integrat transversal în toate procesele care va trebuie să fie asigurat de către experții în administrarea afacerii.</p>	

	<p>RECOMANDARE</p> <p>Pentru adaptarea la necesitățile pieței forței de muncă care se află într-o schimbare rapidă, sporirea angajabilității, îmbunătățirea accesului la o educație de calitate, și în consonanță cu tendințele din cadrul pieței europene, se impune necesitate dezvoltării programelor de Micro calificări (Micro-certIFICATE).</p> <p>Micro calificările (Micro-certIFICATE) pot fi realizate în baza programului ca unități de curs/module care asigura formarea unităților de competențe/grup de competențe, care pot fi certificate separat: Comerț online.</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0770&from=EN</p>
--	---

1.2.4. Alte informații relevante

Titlul calificării profesionale

Română	Engleză	Rusă/Franceza/Germana
Master în Științe economice	Bachelor's degree in Economics Bachelor of Economics/ Bachelor of Commodity and trade	351100 Товароведение и экспертиза товаров, квалификация - товаровед 5.38.03.02 Менеджмент Licence d'économie/Licence Economie et gestion (din 2012) Bachelor Wirtschaftswissenschaften

Anexe la standardul de competență

Anexa 1	Unified Standards And Criteria For Demonstrating Excellence In Business Programs, Accreditation Council for Business Schools and Programs (ACBSP), January 1, 2021 Version, https://cdn.ymaws.com/acbsp.org/resource/resmgr/docs/accreditation/Unified_Standards_and_Criter.pdf
Anexa 2	Skills for a greener future: A global view based on 32 country studies International Labour Office – Geneva: ILO, 2019 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf
Anexa 3	Skills for SMEs. Cybersecurity, Internet of Things and Big Data for Small and Medium-Sized Enterprises https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/82aa7f66-67fd-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en Translations of DigComp 2.0 in the European Skills, Competences and Occupations classification (ESCO) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/88872788-b48d-11ec-9d96-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-256771334
Anexa 4	Competențe lingvistice (l. engleza) [B2 – C1]
Anexa 5	EntreComp: Cadrul de competențe antreprenoriale / EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework https://eige.europa.eu/resources/lfna27939enn.pdf
Anexa 6	GreenComp The European Sustainability Competence Framework https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en
Anexa 7	Cadrul de competențe în economia verde/economia circulară https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/dotcom/client_service/sustainability/pdfs/towards_the_circular_economy.ashx

2. DESCRIEREA OCUPAȚIONALĂ A CALIFICĂRII

2.1 Descrierea activității de muncă

Specialiștii în domeniul *Merceologie și comerț* pot realiza funcții de administrare a activității comerciale, de expertiză sau manageriale, cu referire la organizarea, coordonarea și evaluarea activității comerciale a unităților de comerț sau a unor subdiviziuni ale întreprinderii comerciale. Activitățile specialiștilor ce dețin funcții de administrare a activității comerciale se referă la gestionarea cu politicile întreprinderii cu referire la formarea sortimentului și stocului de marfă și de aprovizionare, politicile de dotare și amenajare a unității comerciale, de distribuire și amplasare a mărfurilor în sala comercială, de informare și publicitate, cu politicile de organizare a pregătirii mărfurilor pentru vânzare și monitorizarea calității, modalitățile de etalare și demonstrare, politicile de deservire a consumatorilor, de asigurare a protecției consumatorilor și a mediului ambiant, dar și îndeplinirea unor sarcini conexe: de supraveghere și instruire a personalului implicat în deservirea consumatorilor (consulanți, operatori, vânzători, agenți de vânzări și alte categorii de lucrători).

2.2 Arii de competență

Arii de competență	Descriptori
1. Managementul calității și categoriilor marfare	1.1. Aplicarea elementelor sistemului de management al calității totale a mărfurilor. 1.2. Asigurarea calității mărfurilor. 1.3. Organizarea managementului gamei sortimentale a mărfurilor.
2. Managementul activității întreprinderii comerciale	2.1. Gestionarea proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț . 2.2. Administrarea relațiilor cu furnizorii și partenerii de afaceri. 2.3. Administrarea relațiilor cu consumatorii.
3. Expertiza mărfurilor	3.1. Realizarea expertizei merceologice. 3.2. Identificarea și aplicarea expertizei mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate.

2.3 Sectoare de activitate

Profesioniștii din domeniul *Merceologie și comerț* se regăsesc în toate sectoarele de activitate, în diverse organizații atât private, cât și publice, indiferent de mărimea acestora, statutul juridic și produsul/serviciul pe care îl furnizează.

Specializare

Conducători de entități economice cu diferite forme de proprietate/antreprenori/dezvoltatori IMM.
Consulanți în afaceri

2.4 Mediul de lucru și specificul activității

Programul de muncă al unui profesionist în domeniul *Merceologie și comerț* este obișnuit, dar pot exista situații în care lucrul în afara programului normal este esențial. Locul de muncă este în mare parte la birou/unitate comercială, dar, în funcție de organizație, pot exista deplasări de serviciu. În timpul lucrului, poate fi necesar comunicarea cu parteneri de afaceri din culturi diferite.

2.5 Instrumente de lucru, echipamente, utilaje și materiale, soft

Software și hardware specific domeniului de activitate; platforme pentru realizarea modelelor de comerț electronic; platforme de management al documentelor, echipamente de prezentare și comunicare și rechizite de birou. MS Office, MAP, Excel, Power Point, SPSS, CRM, etc.

2.6 Calități personale necesare pentru muncă: abilități și caracteristici

Munca necesită autonomie și asumare de responsabilități; capacitatea de a conduce echipe multiculturale; calități de leader; gândire analitică și critică; rezolvarea problemelor complexe într-un mediu de afaceri incert; luarea deciziilor prin abordări creative și inovatoare; învățarea pe tot parcursul vieții pentru a se adapta și promova schimbările; abilități de comunicare eficientă și negociere; etică profesională.

2.7 Formare profesională inițială și continuă

Profesionistul la nivelul 7 CNC a dobândit studii superioare de master (ciclul II), are experiență de muncă profesională. Formarea continuă – programe de perfecționare/recalificare.

2.8 Cele mai răspândite denumiri ale ocupației profesionale (rom/eng/ru)

Director general, Director întreprindere de comerț, Director comercial, Manager-merceolog, Șef/administrator departament/secție/raion/linie comerț.	General manager, business department manager, manager	Генеральный директор, Директор торгового предприятия, Коммерческий директор, Менеджер-Товаровед, Заведующий торгового отдела/секции.
--	---	--

2.9 Reglementări de exercitare a profesiei (națională/internațională)

Legislația națională sectorială (reglementări ale profesiei)

Cadrul normativ:

- Hotărârea Guvernului nr. 653/2022 cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”
- Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, nr. 845/1992
- Legea cu privire la comerțul interior, nr. 231/2010
- Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, nr. 220/2007
- Legea cu privire la reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nr. 160/2011
- Lege cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr 179/2016
- Programul de ecologizare a IMM, Hotărârea Guvernului nr. 592/2019
- Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora. Hotărârea Guvernului nr.439/2020
- Legea nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.
- Programul Național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 381/2019
- Strategiei de dezvoltare a industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală pe anii 2018-2023. Hotărârea Guvernului nr. 904/2018
- Programului-pilot de creare a platformelor industriale multifuncționale. Hotărârea Guvernului nr.748/2020
- Legea nr. 105/2003 cu privire la protecția consumatorilor
- Legea nr. 278/2017 contabilității și raportării financiare
- Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare
- Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor
- Codul fiscal nr. 1163/1997
- Codul contravențional nr. 218/2008

Acte departamentale și reglementări tehnice:

Standarde naționale și internaționale în diverse domenii de activitate și procese de lucru

2.10 Norme și reglementări specifice (etice, ..)

- Legea integrității, nr. 82/2017
- Lege cu privire la securitatea și sănătății muncii, nr. 186/2008

3. CERINȚE DE COMPETENȚE

3.1. COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT) (cheie)

http://keystart2work.eu/images/docs/o2-catalogue/O2_Catalogue_EN.pdf

Aria de competență	Competența	Descriptori
1. Managementul calității și categoriilor marfare	CT1. Dezvoltarea personală și profesională	1.2. Dezvoltă și îmbunătățește competențele profesionale prin accesarea, procesarea și asimilarea de noi cunoștințe, utilizând diverse surse și forme de învățare.
2. Managementul activității întreprinderii comerciale		1.2. Elaborează și stabilește obiective, identifică oportunități, planifică propriul progres în carieră. 1.3. Contribuie la performanța altora prin diseminarea de cunoștințe noi și dezvoltarea de aptitudini.

3. Expertiza mărfurilor	CT2. Agilitate	<p>2.1. Modifică prioritățile, strategiile, planurile în dependență de schimbările mediului de activitate.</p> <p>2.2. Contribuie la schimbări prin atitudine, inițiative, metode și tehnologii noi de activitate.</p> <p>2.3. Demonstrează rezistența și adaptare în condiții de criză și incertitudine, în situații complexe, de schimbare și capacitate de restabilire.</p>
	CT3. Autonomie și responsabilitate	<p>3.1. Demonstrează independență și responsabilitate în timpul îndeplinirii sarcinilor profesionale și activităților de cercetare.</p> <p>3.2. Posedă tehnici de autocontrol și aplică autocritica.</p> <p>3.3. Demonstrează responsabilitate pentru acțiunile și deciziile luate în condiții de complexitate sporită și orientare spre generarea performanțelor.</p>
	CT4. Comunicare efektivă	<p>4.1. Utilizează eficient tehnici, metode și tehnologii de comunicare specifice scopului, contextului și audienței/publicului.</p> <p>4.2. Posedă competențe multilingvistice.</p> <p>4.3. Comunică clar și structurat într-o varietate de medii, inclusiv digitale.</p> <p>4.4. Conștientizează emoțiile proprii, precum și sentimentele, nevoile și preocupările altora.</p> <p>4.5. Gestionează situațiile stresante pentru a minimiza potențialul impact negativ.</p>
	CT5. Colaborare și lucru în echipă	<p>5.1. Aplică competențe de relaționare cu alte persoane.</p> <p>5.2. Execută roluri și activități specifice muncii în echipă și distribuie sarcini între membri pe niveluri subordonate.</p> <p>5.3. Înțelege și respectă rolurile profesionale ale membrilor echipei de lucru.</p> <p>5.4. Demonstrează abilități de gestionare și rezolvare a conflictelor pentru a construi și susține relații colegiale în echipă</p>
	CT6. Aplicarea competențelor funcționale, tehnice și tehnologice	<p>6.1. Gestionează în mod eficient baze de date și informații digitale.</p> <p>6.1. Comunică și colaborează eficient în medii digitale complexe.</p> <p>6.2. Asigură protecția datelor personale, profesionale, protecția identității digitale, prin aplicarea măsurilor de securitate.</p> <p>6.3. Implementează și utilizează instrumentele analitice, tehnicile creative pentru soluționarea problemelor.</p> <p>6.4. Implementează și dezvoltă sisteme de management bazate pe principiile economiei sustenabile.</p>

3.2. COMPETENȚE PROFESIONALE GENERALE (CPG) / CROSSECTORIALE ȘI SECTORIALE

Arii	Competența	Descriptori
1. Managementul calității și categoriilor marfare	CG1. Utilizarea conceptelor și teoriilor economice fundamentale pentru formularea și înaintarea de ipoteze privind comportamentul economic și a efectelor acestuia.	1.1. Aplică conceptele economice fundamentale pentru a avea o bază necesară inițierii și/sau desfășurării activității. 1.2. Valorifică specificul activității de afaceri și rolului acesteia în societate. 1.3. Înțelege și explică cauzele fenomenelor, proceselor și problemelor economice, specifice domeniului de activitate, argumentează, propune și aplică soluții pentru depășirea acestora.
	2. Managementul activității întreprinderii comerciale	CG2. Elaborarea și implementarea de strategii în vederea asigurării unei dezvoltări durabile.
3. Expertiza mărfurilor	CG3. Aplicarea metodelor de cercetare și analiză în vederea fundamentării și propunerii de soluții pentru probleme economice concrete. CG4. Organizarea activității conform cadrului juridic specific domeniului de activitate.	3.1. Aplică corect metode de cercetare, tehnici și procedee de recoltare, prelucrare, analiză și interpretare a datelor. 3.2. Aplică indicatorii economici în vederea fundamentării politicilor și strategiilor în domeniul de activitate. 4.1. Înțelege și aplică corect cadrul normativ asociat domeniului de activitate. 4.2. Respectă normele / codul deontologic existent la nivel național și internațional specific domeniului de activitate. 4.3. Își asumă responsabilitatea și demonstrează corectitudine și transparență în activitatea profesională.

3.3. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

ARII DE COMPETENȚĂ	COMPETENȚA	DESCRIPTORI
1. Managementul calității și categoriilor marfare	CP1. Aplicarea elementelor sistemului de management al calității totale a mărfurilor	1.1. Identifică obiectivele sistemului de management al calității totale a mărfurilor. 1.2. Identifică necesitățile clienților 1.3. Dezvoltă caracteristicile produsului 1.4. Organizează controlul asupra calității mărfurilor comercializate
	CP2. Asigurarea calității la recepționarea loturilor de marfă	2.1. Utilizează metode organoleptice pentru asigurarea calității mărfurilor comercializate 2.2. Utilizează metode fizico-chimice pentru asigurarea calității mărfurilor comercializate
	CP3. Estimarea calității mărfurilor	3.1. Estimează calitatea mărfurilor prin metoda valorii absolute 3.2. Estimează calitatea mărfurilor prin metoda punctajului general

	CP4. Organizarea managementului gamei sortimentale a mărfurilor	4.1. Aplică managementul gamei sortimentale pentru diferite categorii marfare 4.2. Analizează gama sortimentală a mărfurilor prin metoda A,B,C
2. Managementul activității întreprinderii comerciale	CP5. Gestionarea proceselor comerciale și tehnologice a unităților de comerț	5.1. Gestionează procesele comerciale și tehnologice a unităților de comerț 5.2. Gestionează riscurile comerciale și metodele de atenuare a acestora
	CP6. Administrarea relațiilor cu furnizorii și partenerii de afaceri	6.1. Stabilește relațiile cu potențialii furnizori și parteneri de afaceri, utilizând tehnici eficiente de comunicare 6.2. Organizează și reglementează rapoartele comerciale
	CP7. Administrarea relațiilor cu consumatorii	7.1. Organizează procesul de protecție a drepturilor consumatorilor 7.2. Asigură protecția consumatorilor
3. Expertiza mărfurilor	CP8. Realizarea expertizei merceologice	8.1. Efectuează expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară în domeniul stabilirii pierderilor cantitative a loturilor marfare. 8.2. Efectuează expertiza merceologică extrajudiciară și judiciară a calității loturilor marfare.
	CP9. Realizarea expertizei mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate	9.1. Efectuează expertiza mărfurilor falsificate, contaminate și recondiționate 9.2. Determină gradul de poluare a produselor alimentare în expertiza merceologica.